

ENGAGERAR Sony Kapoor, grundare av tankekedjan Re-define tycker att Sverige borde driva frågan om spekulationer i råvaror inom EU. "Ni har en lång historia av att stödja utvecklingsfrågor", säger Kapoor.

Foto: JYTTE NIELSEN

Spekulation på liv och död

"Nu kan de baka kladdkakor hela vägen till månen", skämtade

media när en brittisk hedgefond i veckan köpte upp hela det europeiska förrådet av kakao.

Men spekulation i mat är allvarliga saker, det handlar om liv och död. Hedgefonder bakar inte kladdkakor.

– Man kopplar samman en av de mest riskfyllda aktiviteter vi människor hittat på med det mest grundläggande mänskliga behovet – mat, säger Sony Kapoor, grundare av tankesmedjan Re-define.

Det var i slutet av 2006.

Finansmarknaderna hade gått uppåt och uppåt. Varenda aktie var dyr och framför allt var alla redan där – på aktiemarknaden alltså. Människor med väldigt mycket pengar över (det fanns många dessa år) började leta efter annat.

"Råvarumarknaden betar sig annorlunda än aktiemarknaden", hävdade ekonomerna. Och det här fick människorna med väldigt mycket pengar att lyssna. Om ekonomerna hade rätt skulle man kunna sprida sina risker genom att investera en del av sina pengar i råvaror. Om aktiemarknaden föll skulle råvarumarknaden inte följa med.

Mängder av pengar började flöda in på den i sammanhanget lilla marknaden som snart betedde sig precis som alla andra finansmarknader. Det var ju plötsligt exakt samma spekulanter.

Priserna började flyga helt utan att det hängde ihop med hur stora skördarna var eller hur många munnar som ville bli mättade.

Priset på vete ökade med 80 procent, majs med 90 och ris med 320 procent. 200 miljoner människor tvingades in i svält eller undernäring. Det blev våldsamma upplopp i 30 länder och minst en regering föll. Sedan föll även priserna. Inte ens investerarna tjänade pengar, de enda som vann var de stora bankerna och hedgefonderna.

– Finansvärlden försöker framställa sin verksamhet som oerhört

Bloggat om artikeln

Visar inlägg från de 3 högst rankade bloggarna

[Andreas Carlgren och vattenbristen](#)

anmäl 0

Från bloggen: **Jinge.se**
04 aug 15:55

[Attitydskifte eller mätfel?](#)

anmäl 0

Från bloggen: **annarkia**
24 jul 18:16

[Märkliga mätningar](#)

anmäl 0

Från bloggen: **Röda Malmö**
24 jul 11:12

[Vill du blogga om artikeln?](#)

Aftonbladet.se ansvarar inte för det som står i bloggarna.

**Bli medlem i Aftonbladet
Snack och börja blogga**

komplikerad och skild från allt annat. Men egentligen finns det inga andra marknader som har så omedelbara konsekvenser, säger Kapoor.

USA har skärpt sina regler men EU ligger efter. Storbritannien motsätter sig de flesta reformer (i Europa sker matspekulation främst i London). Och inget land har riktigt tagit på sig uppgiften att driva frågorna.

– Det vore naturligt för Sverige att ta rollen. Ni har en lång historia av att stödja utvecklingsfrågor, uppmanar Sony Kapoor.

Han menar att finanslobbyn på sätt och vis har mer inflytande i Europa. Lobbyingen i USA är mer omfattande men också synligare. Vi håller inga offentliga utfrågningar och finansvärlden kan påverka våra politiker i tysthet. Sony Kapoor borde veta – han har jobbat som investerare både på Wall Street och i Londons finansvärld.

– Jag tyckte inte om vad jag såg. Reglerna tänjdes tills de brast. Principen tycktes vara att göra allt man kunde komma undan med, utan att hamna i fängelse.

Sony Kapoor bytte sida och så småningom startade han tankesmedjan Re-define.

– Eftersom vi kan finansvärlden vet vi också vad som måste göras.

Efter finanskrisen 2008, när Lehman Brothers (som Kapoor för övrigt hade jobbat på) kraschade, ökade efterfrågan på tankesmedjans analyser. Re-define har varit råd-givare åt åtskilliga regeringar.

– Vi tar inte emot pengar från finansvärlden. Alla andra som kan något om de här frågorna gör i princip det och då blir det som det blir.

Spekulationen i råvaror är det mest konkreta exemplet på hur det finansiella kasinot får horribla konsekvenser ute i verkligheten.

För miljoner människor i u-länderna är det en fråga om liv och död. Men dessa människor har inget inflytande över EU:s pågående reform av det finansiella regelverket. Någon annan måste föra deras talan.

Det borde mycket riktigt kunna vara Sverige.

Katrine Kielos

Utskriftsdatum: 2010-08-16

Publicerad: 2010-07-24

Webbadress: <http://www.aftonbladet.se/ledare/ledarkronika/article7516244.ab>

Tipsa oss!

MMS & SMS: 71000

Mejla: 71000@aftonbladet.se

Ring: 08 - 411 11 11

© Aftonbladet